



"קולן של המורות": הסקר הבין-לאומי לצוותי הוראה

ממצאים נבחרים ממחקר TALIS24

ממצאים נבחרים

המורות מרוצות מעבודתן, והן במקצוע כדי להשפיע על הדור הבא: בישראל שיעור המורות שרואות ערך בהשפעה על הדור הבא הוא הגבוה במחקר (85% לעומת 62% ב-OECD). 93% מהמורות מרוצות מעבודתן (לעומת 89% ב-OECD).

בולטים לרעה בהשלכות המחסור במורות על איכות ההוראה: כמחצית מהמורות (48%) מלמדות בבתי ספר שבהם דווח על פגיעה בהוראה בשל מחסור במורות מוסמכות - נתון גבוה פי 2 מ-OECD (23%), ועלייה של 10% לעומת 2018*.

הסיכון לעזיבת מורות שחשות שהחברה מעריכה את עבודתן - נמוך פי שלושה, אך יש פערים בין הקבוצות. בפיקוח הממלכתי רק 17% מהמורות חשות מוערכות, לעומת 34% בפיקוח הממלכתי-דתי ו-55% ובבתי ספר דוברי ערבית.

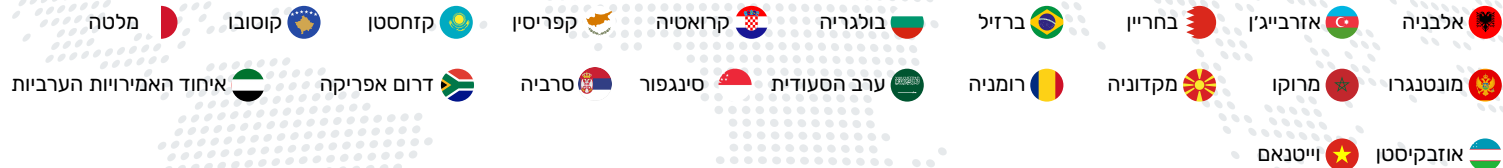
* העלייה בישראל ראויה לתשומת לב. עם זאת, בהינתן מספר המנהלים הקטן יחסית במדגם הבין-לאומי, טעות התקן גדולה ולכן ההבדל בין שתי שנות המדגם אינו מובהק סטטיסטית.

55 מדינות; 16 שנים; 4 מחזורים (2008-2024)

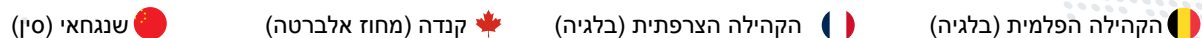
מדינות ה-OECD



שאר המדינות



רשויות חינוך



בישראל השתתפו 3,227 מורות ו-198 מנהלות

מורות, מורים, מנהלות ומנהלים בחטיבות הביניים*				יז
השכלה, הכשרה ופיתוח מקצועי של מורים	שיטות הוראה ושיטות עבודה של מורים	שביעות רצון, תחושות, תפיסת ערך ומסוגלות	הסביבה הבית ספרית והאקלים הבית ספרי	תה
בחודשים מרץ-מאי 2024 (תשפ"ד), כחצי שנה לאחר טבח 7 באוקטובר				תתי
באמצעות שאלונים מקוונים, ובמידת הצורך תזכורות ממוקד המחקר				איר
שיעורי המענה על השאלון היו 87% בקרב המורות ו-93% בקרב המנהלות.				כטה

* בפיקוח החרדי ההשתתפות הייתה נמוכה מהסף הנדרש על מנת לכלול את נתוניהם במחקר.

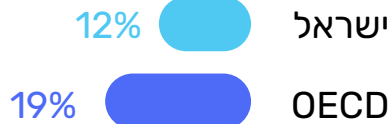
בסך הכול אני מרוצה מהעבודה שלי



חווה לחץ בעבודה



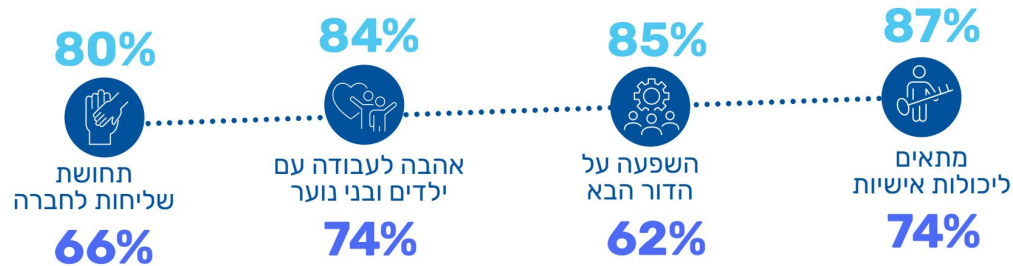
הייתי רוצה לעבור לבית ספר אחר



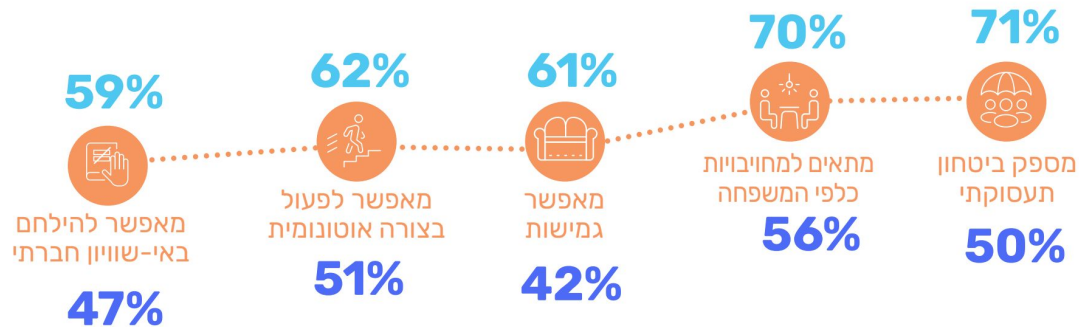
המורות בישראל מרוצות מעבודתן יותר מהמורות ב-OECD, והן חוות פחות לחץ בעבודה.

78% מהמורות יבחרו שוב במקצוע; רק 11% מתחרטות על בחירתן. שביעות הרצון גבוהה יותר בפיקוח הממלכתי-דתי (96%).

גורמים הנמצאים בראש הרשימה בישראל 



גורמים הנמצאים בתחתית הרשימה בישראל *



OECD ● ישראל ●

ישראל בראש רשימת המדינות בחשיבות שהמורות מייחסות להשפעה על הדור הבא.

כאשר נשאלו המורות בישראל "מה חשוב לכן בהוראה?" 85% ציינו את ההשפעה על הדור הבא (לעומת 62% במדינות ה-OECD)



חסרים מורים מוסמכים

חסרים מרחבים להוראה
(למשל כיתות), או שיש
מרחבים שאינם מתאימים

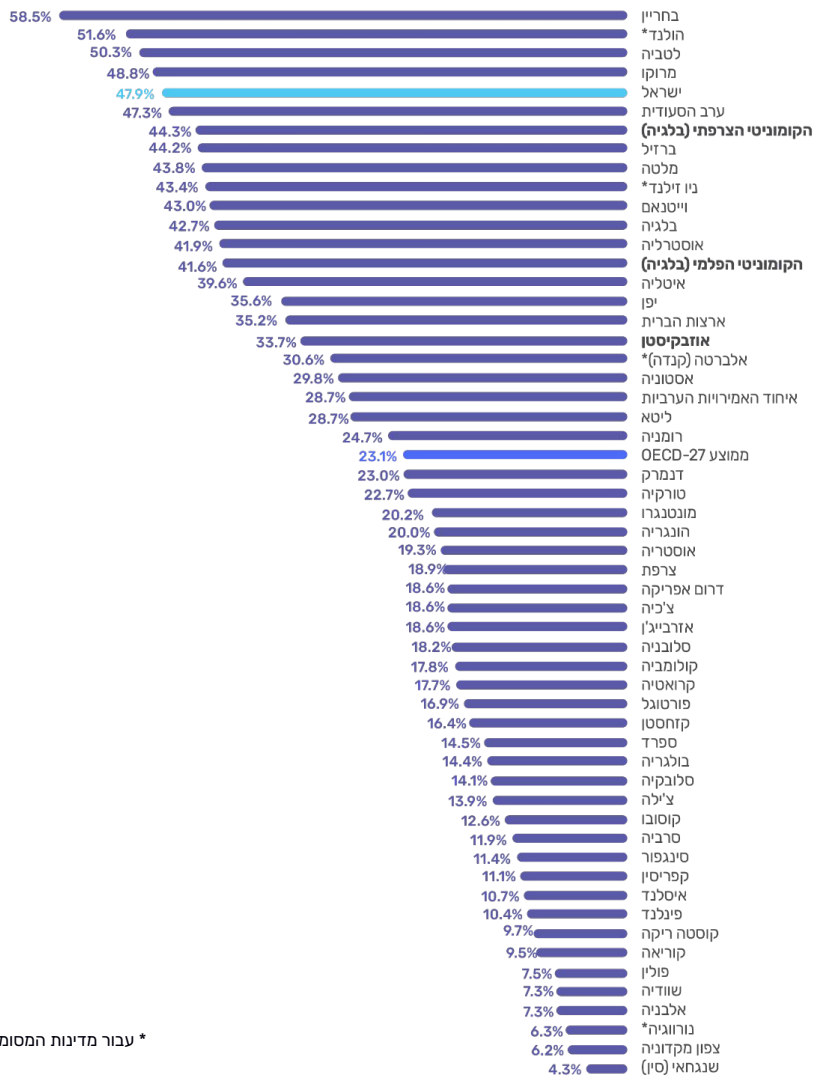
חסרים מורים מיומנים
בהוראה לתלמידים עם
צרכים חינוכיים מיוחדים

חסרות תשתיות פיזיות
(למשל ריהוט או תאורה),
או שהתשתיות לא מתאימות

גישה מוגבלת לאינטרנט

הגורמים שפוגעים ביכולתו של בית הספר לספק הוראה איכותית: מורים ומרחבי הוראה

בגרף מוצגים גורמים שסומנו כמשמעותיים
בידי 40% לפחות מקבוצת המנהלות
דוברות העברית או דוברות הערבית.

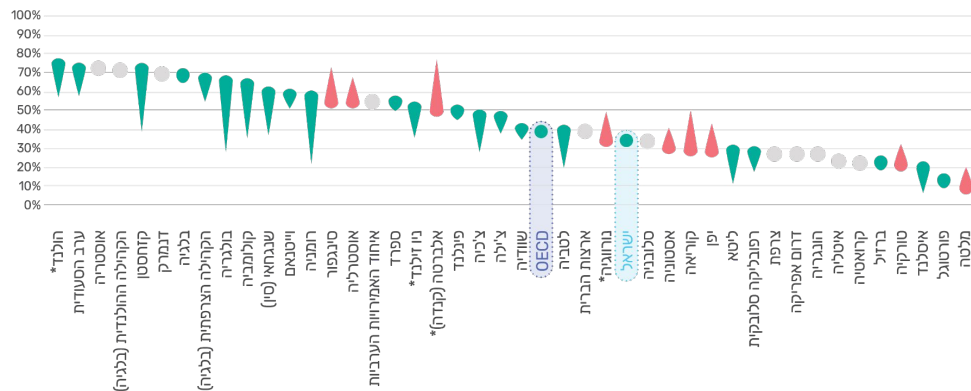


48% מהמורות מלמדות בבתי ספר בהם מחסור במורות מוסמכות פוגע באיכות ההוראה

המחסור בישראל - מהגדולים ב-OECD.
בחמ"ד שיעור הדיווח הוא 35% לעומת 53% בממלכת*. אין הבדל בין מגזרי השפה.

* פער לא מובהק

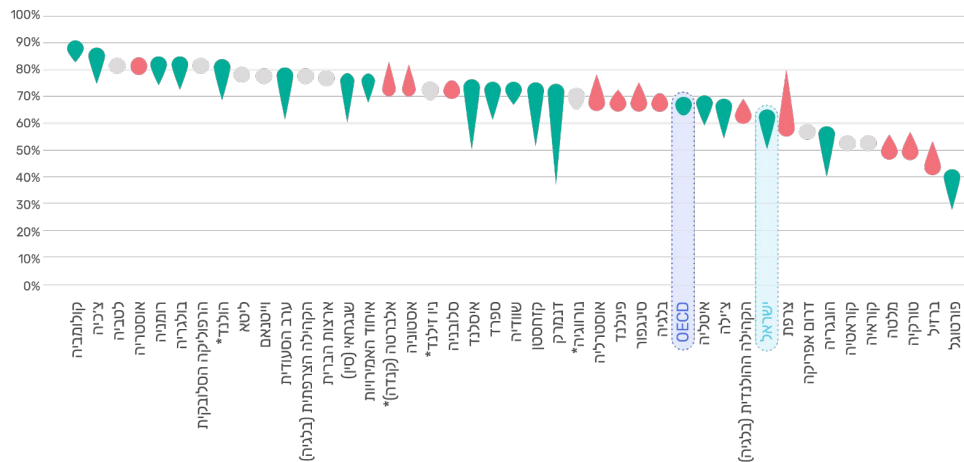
השינוי בשביעות הרצון של המורות מרמת השכר



רמת שביעות הרצון מהשכר עלתה, ועדיין רק 34% מהמורות מרוצות משכרן

רמת שביעות הרצון מהשכר בישראל עלתה ב-4% בהשוואה ל-2018, אך היא נמוכה ממוצע ה-OECD, שעומד על 39%.

השינוי בשביעות הרצון של המורות מתנאי ההעסקה (למעט שכר)



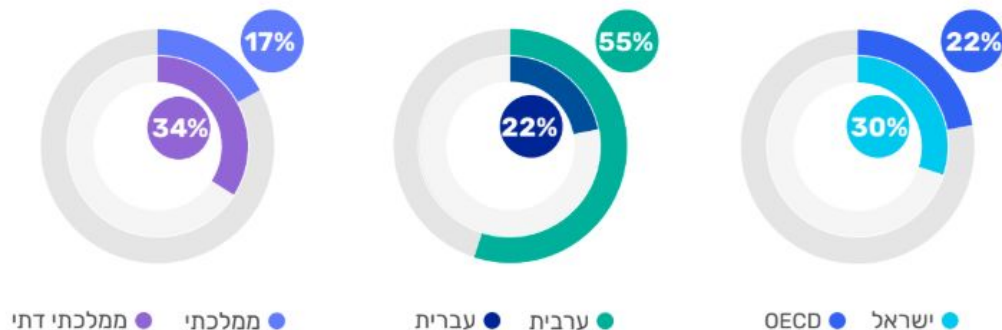
● עליה ● ירידה ● שינוי לא מובהק בין השנים 2018 (קצה עיגול) - 2024 (העיגול)

* עבור מדינות המסומנות בכוכבית יש לפרש את הנתונים בהירות, בשל סיכון גבוה יותר להטיית אי-מענה.

תפיסת המורות בנוגע לרמת ההערכה כלפי המקצוע בחברה מקטינה פי שלושה כוונות עזיבה*

בקרוב מורות בפיקוח הממלכתי תחושת
חוסר ההערכה מצד החברה בולטת במיוחד:
רק 17% מהמורות חשות מוערכות.

תפיסת המורות את מידת ההערכה החברתית למקצוע



* הנתון מתבסס על ניתוח רגרסיה. במסגרתו שלטנו במאפייני בית הספר והמורה, ובדקנו מה מידת התרומה של תפיסת ההערכה למקצוע ההוראה מצד החברה לסיכון שמורה תדווח כי בכוונתה לעזוב את המקצוע בתוך 5 שנים. בהינתן שכל הגורמים האחרים זהים, הסיכון לעזיבה נמוך פי 3 אצל מורה שחשה שהמקצוע מוערך בחברה.

שימוש בבינה מלאכותית בקרב מורות בחטיבות הביניים

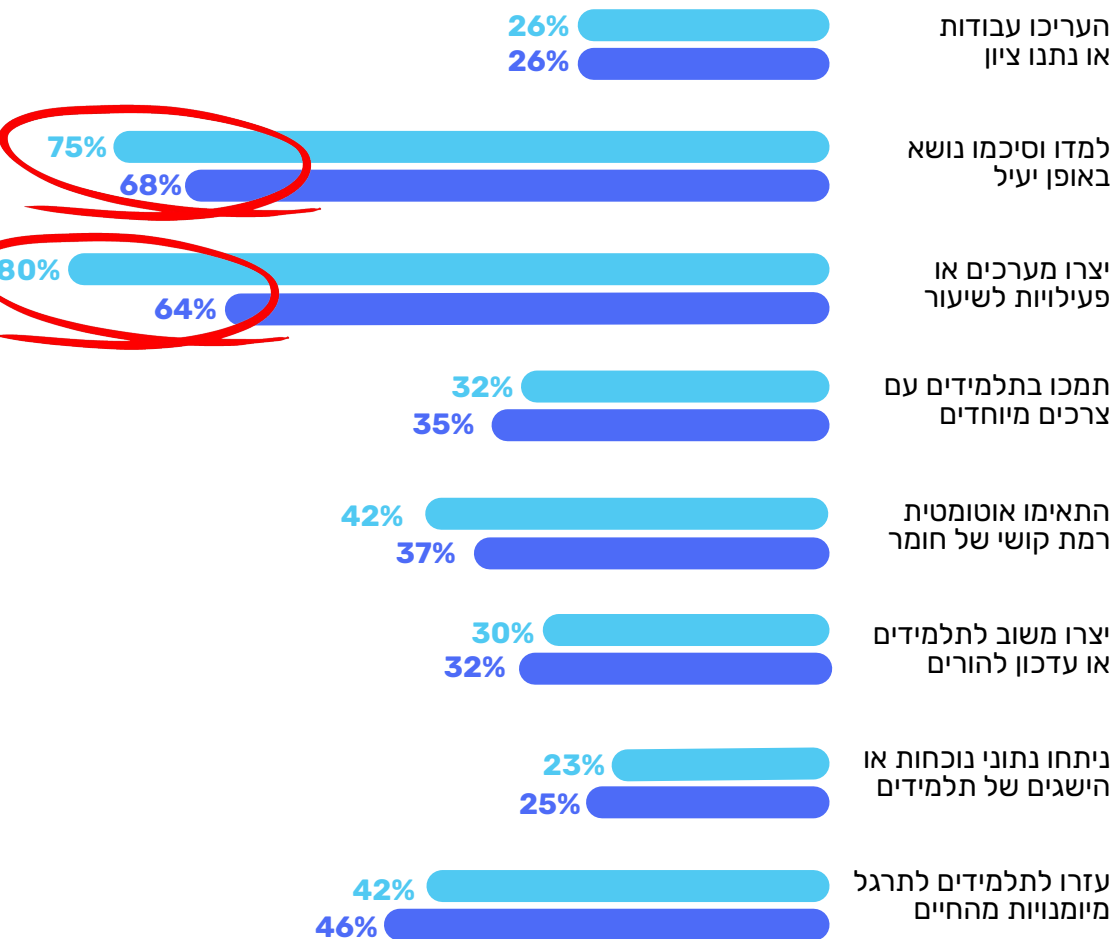


צורך בפיתוח מקצועי במיומנויות בינה מלאכותית



**המורות מדווחות על
שימוש נרחב ב-AI;
לצד השימוש יש גם
צורך בפיתוח מקצועי.**

בישראל 44% מהמורות השתמשו בבינה מלאכותית, לעומת 36% ב-OECD. אצל דוברי ערבית השימוש נרחב יותר (53%).



השימוש ביכולות ה-AI כיום הוא בעיקר ליצירת מערכי שיעור ולסיכום של נושאים באופן יעיל.

רק כרבע מהמורות השתמשו בבינה
מלאכותית לשם ניתוח נתוני הישגים,
הערכת עבודות תלמידים או מתן ציונים.

54%

מוכנות לפדגוגיה
(הוראה) באופן כללי

ממוצע ה-OECD: 68%

57%

מוכנות בנוגע לתוכן
המקצוע שילמדו

ממוצע ה-OECD: 78%

45%

מוכנות בנוגע לתמיכה
חברתית ורגשית בתלמידים

ממוצע ה-OECD: 44%

40%

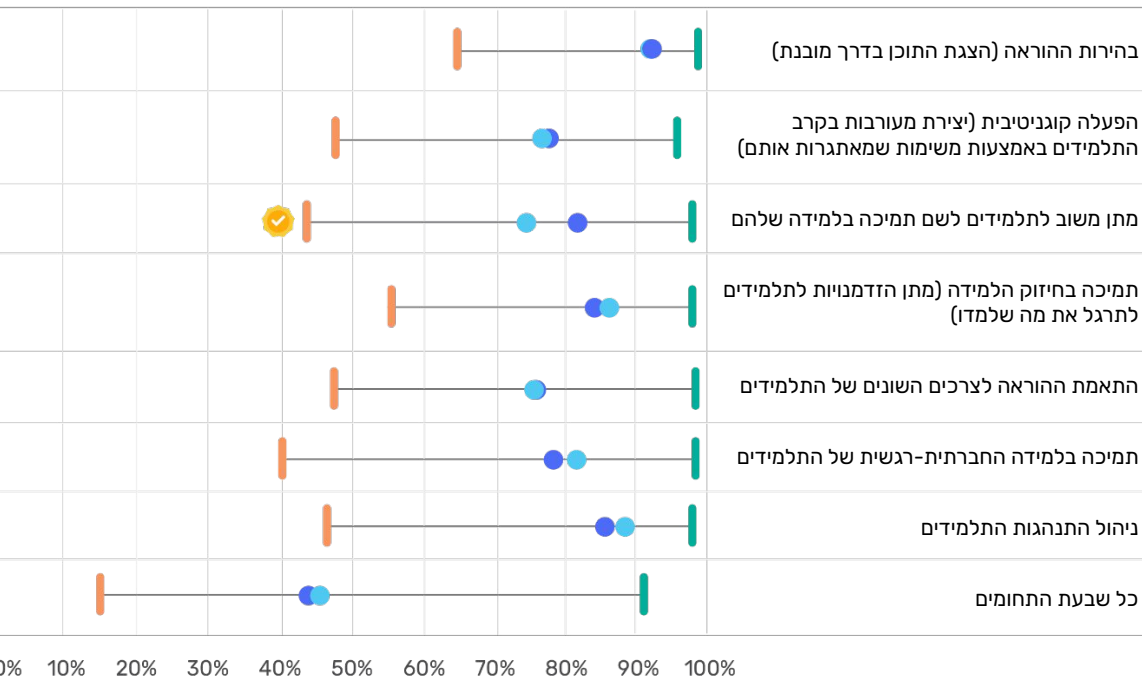
מוכנות בנוגע לשימוש
בכלים דיגיטליים בהוראה

ממוצע ה-OECD: 42%

המורות נכנסות למערכת עם פערי מוכנות גדולים - גם בתוכן וגם בפדגוגיה.

בהשוואה ל-2018, נרשמה בישראל ירידה
חדה ברמת המוכנות לתוכן ולפדגוגיה,
לעומת ירידה מתונה יותר ב-OECD.

שיעור המורות שמדווחות על השגת שבע מטרות השיעור



OECD ● ישראל ● ערך גבוה | ערך נמוך

45% מהמורות בישראל מדווחות על השגת כל מטרות השיעור, בדומה למוצע ה-OECD.

בישראל, שיעור המורות המתחילות (5- שנות ניסיון) שדיווחו על השגת המטרות הוא 39%, לעומת 46% בקרב הותיקות (10+ שנים).



"קולן של המורות": הסקר הבין-לאומי לצוותי הוראה

ממצאים נבחרים ממחקר TALIS24